

stanku okazane, wojewodztwo nasze rzeczy-pospolitey stanom zalecić y rekomendować do słusznęj zasłużonym nadgrody y wdzięczności wielmożnym ichmość panom posłom praecomittit. *Quinquagesimo octavo.* Pamięć wielkich zasług jaśnie wielmożnego imć pana Stanisława Burzyńskiego, przed tym w oyczyźnie naszej znakomitego senatora, teraz w zakonie wielbnych ichmość xięży jezuitów żyjącego, żeby w godnym następcy jaśnie wielmożnym ichmość panu Stefanie Burzyńskim—kasztelanie Smoleńskim, słuszne od rzeczy-pospolitey odbierała względy, dopraszać się mają wielmożni ichmość panowie posłowie nasi. *Quinquagesimo nono.* Recess summy in publicum łożony jaśnie wielmożnego imć pana Michała Kazimierza Kocieła—podskarbiego wielkiego xięstwa Litewskiego, aby był stanom rzeczy-pospolitey przypomniany, a summa a legitimis successoribus powrócona ex fisco publico, vigilantiae y rekomendacyi wielmożnych ichmość panów posłów praecomittitur. *Sexagesimo.* Ponieważ wojewodztw prowincyi Pruskiej liczba posłów quantitate nie jest determinowana et exinde całemu krajowi praeiudiciosa, zaczym wielmożni ichmość panowie posłowie nasi, ut certus numerus, jako y w inszych wojewodztwach, constitutur, urgebunt; a gdyby in praesenti przybywających posłów liczba izbę poselską praeaggravare et superflua być miała, zaczym tychże ichmościów ad activitatem dopuszczać nie mają. *Sexagesimo primo.* Dwory y place wielmożnego imć pana Horaina—podkomorzego Wileńskiego, za Wileńską bramą y na Łukiszkach nad Wilią będące, tudzież kamienica quondam Radkiewiczowska, na ulicy Wielkiej idąc ku Ostrey bramie, obok kamienicy, *Goscinny dom* nazwaney, ad praesens wielmożnych ichmość panów Horainów—wojskich Wileńskich, urgebunt wielmożni ichmość panowie posłowie, ażeby były libertowane ab ex officio

et omni onere civitatensi y ziemskim prawem incorporowane. Similiter kamienica jaśnie wielmożnego imć pana Jerzego Abramowicza—starosty Starodubowskiego, przy kościele świętego Kazimierza, na rynku w Wilnie sytuowana; kamienica Bohdałowska, w Rybnym końcu leżąca, in possessione ichmość panów Matusiewiczów zostająca, kamienica wielmożnego imć pana Felicjana Zmijowskiego—łowczego Wileńskiego, dawniey Siergiewiczowska, na zaułku Końskim w Wilnie leżąca, kamienica wielmożnych ichmościów panów Brońców, quondam Anckiewiczowska, na Rudnickiej ulicy, place imć pana Tadeusza Buchowieckiego w Wilnie będące, żeby libertowane być mogły, staraniu et activitati wielmożnych ichmościów panów zalecamy; takż ad obtinendam eandem libertatem rekomenduje się kamienica w Rybnym końcu sytuowana, dawniey do świętego Krzyża ichmościów xięży kanoników należąca, ad praesens Hamaltona aptekarza. *Sexagesimo secundo.* Horodnictwo wojewodztwa Wileńskiego, jako jest równym urzędem horodniczych inszych wojewodztw y powiatów, tak aby konstytucye, które służą horodniczemu Witebskiemu, itidem służyły y horodniczemu Wileńskiemu, oraz aby subreptitie otrzymana konstytucya na odłączenie młynów od zamku królewskiego była skasowana y żeby też młyny do tegoż zamku y jurydykeyi horodnictwa Wileńskiego przyłączone były, jako też y wsie, które od tegoż urzędu per usurpationem praedominanter poodchodziły, nazad przywrócone były, urgentissime instabunt wielmożni ichmość panowie posłowie. *Sexagesimo tertio.* Podatki wszelkie, które publicam utilitatem non concernunt, ale partykularnych osób tylko są wynalazkiem, a obywatelom naszego wojewodztwa y wielkiego xięstwa Litewskiego stają się uciążliwemi, tak po miastach, jako też y na rzekach po defluc-

tacych, mianowicie na rzece Wilii, aby były zabronione, zniesione y skasowane, przeświecne wojewodztwo staraniu wielmożnych ichmość panów posłów swoich praecommittit. *Sexagesimo quarto*. Przytym obowięzujemy wielmożnych ichmość panów posłów, żeby w materyach, które jakie kolwiek eversionem status, albo odmiany praw kardynalnych w sobie by zachowywać mieli, quam strictissime postrzegać chcieli antiquo legis usu wolności y stanu szlacheckiego zaszczyt y żeby, na żadne novitates nie pozwalając, relative zachowali się do wojewodztwa naszego. *Sexagesimo quinto*. W dalszych zaś punktach, które bonum publicum et utilitatem concernunt, fidei et activitati wielmożnych ichmościów panów posłów praecommittendo, haec desideria podpisami rąk naszych stwierdzamy. U tey instrukcyi, przy pieczęci, na czerwonym laku wyciśnionej, podpisy patryotów wojewodztwa Wileńskiego temi wyrażają się słowy: Franciszek Czyż—krayczy y dyrektor seymiku antekonwokacynego wojewodztwa Wileńskiego, Ignacy kniaź Massalski—biskup Wileński, Alexander Horain—biskup Hireneński, referendarz wielkiego xięstwa Litewskiego, Alexander Horain—podstoli Wileński, Felician Zmijowski—łowczy wojewodztwa Wileńskiego, Benedykt Ogonowski—obożny wojewodztwa Wileńskiego, Stefan Horodeński—sędzia kapturowy wojewodztwa Wileńskiego; Gaspar Horain—woyskowiec wojewodztwa Wileńskiego, Ludwik Abramowicz—derewnicz wojewodztwa Wileńskiego, Ignacy Towiański—m. W., Ludwik Ryło Klimaszewski—czesznik Brasł., Ignacy Talat Kiełbsz, Antoni Talat Kiełbsz, Dominik Hatowski, Józef Dąbrowski, Józef Augustynowicz, Benedykt Korsak+++ , Ignacy Stankiewicz—k. W., Ludwik, Antoni Truchnowski—regent ziemski Wiłkomirski sądów podkomorskich, Teodor Gorski, Konstanty Wierzbowski, Antoni Miedziechowski—kray-

czy wojewodztwa Wileńskiego, Ignacy Iszora s. w. T., Kazimierz Gieralt Towiański—s. W., Franciszek Gieralt Towiański +++, Mateusz Zniszczyński, Kazimierz Taraszkiewicz +++, Józef Byliński +++, Jerzy Michalewicz, Marcin Januszkiewicz +++, Symon Laudo, Antoni Gieralt Towiański ł. w. W., Thadeusz Teyserski, Michał Trzeciak, Jerzy Teyszerski, Michał Gurski, Andrzej Kondracki, Jerzy Wilkaniec, Matheusz Woytkiewicz, Michał Wilkaniec, Józef Szyszło, Jan Gosniewski, Józef Lienkiewicz, Franciszek Szostak, Antoni Szostak, Piotr Szostak, Mikołaj Michałowski, Jan Woyna Orański, Antoni Zniszczyński, Ignacy Wiszomirski +++, Nikodem Strzałkowski, Jan Burzyński, Thadeusz Klimaszewski +++, Marcin Zaleski, Józef Znosko, Maciej Dzidziula, Stanisław Joteyko, Wiktory Korzeniewski m. p., Dominik Iwanowski, Matheusz Haniewicz, J. Kononowicz, Jerzy Chmielewski, I. Kulwiński, Paweł Perkowt, Jerzy Korzeniewski, Antoni Chmielewski, Thadeusz Woydag, Bartłomiej Grzybowski, Onufry Byszynski—strażnik Oszmiański mpr., Wawrzyniec Zaleski, Józefat Byszynski—strażnikowicz powiatu Oszmiańskiego, Kazimierz Wiszowaty, Michał Wiszowaty, Antoni Giedroyć, Antoni Kolenda—p. W., Jerzy Mikosza, Dominik Szostak Radziwiłowicz, Adam Jozef Stadnicki Kolenda—stolnikowicz Wołkowyski mp., Jan Ometa, Józef Makowski ++, Jan Bartoszewicz, Kazimierz Usowicz, Antoni Wiszomirski, Krzysztof Kostecki, Bartłomiej Januszkiewicz, Antoni Januszkiewicz, Jan Kosencant Jesse, Jan Eywił, Marcin Tołwiński, Rafał Wiskont, Stefan Jacuński, Ignatius Czerkaski, Andrzej Wyszyński, Michał Stalewski, Andrzej Giedroyć, Jacek Weysztod, Franciscus Bieniasz, Filip Olichnowski, Piotr Bogusław, Jakub Stalewski, Antonius Cidzik, Michał Pieślak, Stanisław Jancykowski, Joannes Więckowicz,

Jan Osiński, Fran. Chrzczonowicz, Jan Żołczewicz, Jerzy Bohdanowicz, Stefan Myszeyko, Andreas Wyszyński, Theodor Malicki, Jan Trusewicz, Jakub Zaleski, Jan Czerniewski, Antoni Ułowicz, Stefan Radziwiłowicz, Józef Klimaszewski, Józef Ziwick, Józef Jakubowski, Józef Ziniewicz, Maciej Sosonko, Józef Markowski +++, Piotr Radziszewski, Antoni Kunicki, Ignacy Biłunski, Józef Znosko, Kazimierz Mickiewicz, Franciszek Gontarski, Józef Poczobut +++, Jakub Daszkiewicz, Piotr Wyszyński +++, Piotr Gieczewski +++, Michał Surz, Leon Korbut—skarb. Smoleński, Wawrzyniec Sakowicz, Ignacy Stefanowicz, Marcin Mikołaj Brzozowski, Ignacy Brzozowski mp., Andrzej Sakowicz +++, Jakub Konowicz, Piotr Irneyko, Franciszek Grabowski, Józef

Tureczyński, Jan Zaniewski, Antoni Koni Dożyński, Fran. Molski, Kazimierz Symonowicz +++, Thomasz Stankiewicz, Michał Ofan, Jan Woynowski, Thad. Zabłocki, Ignacy Kowalkowski, Fran. Potozy Konstantynowicz, Symon Krukowski—łow. Wen., Thad. Klimaszewski +++, Ignacy Przegoni Kowalkowski, Fran. Brzozowski, Antoni Jakub Makarewicz, Wawrzyniec Garnowski, Mikołaj Gorski, Jakub Bohdanowicz.

Która to takowa instrukcja, od prześwietnego województwa Wileńskiego wielmożnym imię panom posłom seymu convocationis dana, za podaniem onej przez wyż wyrażonego patrona ad acta, jest do xiąg kapturowych Wileńskich spraw wieczystych przyjęta y wpisana.

1766 г. Августа 18-го дня.

Изъ книги № 138, за 1767 г., л. 155.

73. Грамота Виленскаго епископа Игнатія Массальскаго, данная евреямъ, живущимъ на Виленскомъ предмѣстѣ Антоколѣ на постройку тамъ синагоги и кладбища.

Виленскій епископъ Игнатій Массальскій, снисходя къ просьбѣ евреевъ, живущихъ на Антокольскомъ предмѣстѣ гор. Вильны, принадлежав-

шемъ фамиліи Сапѣговъ, настоящею грамотою разрѣшаетъ имъ построить синагогу, но безъ всякаго великолѣпія, и хоронить тѣла своихъ умершихъ.

Roku tysiąc siedmset sześćdziesiąt siódmego, miesiąca Augusta trzynastego dnia.

Przed nami sędziami, na trybunał główny wielkiego xięstwa Litewskiego z województw, ziem y powiatów, w roku terażniejszym tysiąc siedmset sześćdziesiąt siódmym, ad sonantiam konstyucyi coronationis, w roku przeszłym tysiąc siedmset sześćdziesiąt czwartym na

seymie zaszłej, obranemi, comparendo personaliter u sądu trybunału głównego wielkiego xięstwa Litewskiego patron imię pan Adam Kozakowski—starosta Szyneliski, opowiadał, prezentował y ad acta podał instrument permissionis budowania szkoły od jaśnie wielmożnego imię xiędza Ignacego Jakuba z wielkich xiążąt Ruskich Massalskiego—biskupa

Wileńskiego, żydom, na przedmieściu Wileńskim, Antokole nazwanym, mieszkającym, dany, in rem et partem tychże żydów służący y należący, który podając do akt prosił nas sądu, ażeby pomieniony instrument ze wszystką w nim inserowaną rzeczą był do xiąg trybunału głównego wielkiego xięstwa Litewskiego spraw wieczystych przyjęty y wpisany; jakoż my sąd trybunału głównego wielkiego xięstwa Litewskiego ony przyjąwszy w xięgi de verbo ad verbum wpisać pozwolili, którego tenor sequitur estque talis:

Ignatius Jacobus de supremis ducibus Roxolanis Massalski—Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Vilnensis, universis et singulis, quorum interest, aut quomodolibet interesse poterit, significamus. Supplicatum nobis fuisse nomine et pro parte infidelium Judaeorum, in suburbio Vilnensi, Antokole nuncupato, illustrissimi, excellentissimi ac magnifici domini Alexandri Sapieha—palatini Polocensis, ducis campestris exercituum magni ducatus Lithvaniae haereditario, degentium, quatenus ipsis ibidem scholam seu synagogam extruere dignaremur. Nos igitur supplicationibus eorum, humiliter ad nos factis, ac ad instantiam illustrissimi domini haeredis, ex rationibus bene visis benigne inclinati, ut praefati Judaei in eodem suburbio, in loco vero ab aula exdiviso et omnino ab ecclesiis catholicis remoto, scho-

lam seu synagogam in forma omnino simplici, videlicet, sine turriculis et elevatione tecti, nec non sine omni prorsus magnificentia et condecoratione, ne altitudine aut latitudine excellat ecclesiam, aut aliquo modo sit similis eidem, ex lignis extruere et aedificare, in eademque extracta et aedificata suos cultus et devotiones exercere, item cadavera mortuorum in loco extra suburbium, a domiciliis christianorum remoto et circumscripto, oriente aut occidente sole et non aliter, nec alius humare, (dummodo id privatim et sine offenso christianorum exequatur), sine ullo a quovis praeiudicio et impedimento possint et valeant, autoritate nostra ordinaria plenam damus atque concedimus facultatem. In quorum fidem datum Vilnae in cancellaria curiae nostrae, anno Domini millesimo septingentesimo sexagesimo sexto, die decima octava mensis Augusti. U tego instrumentu permissionis budowania szkoły przy wyciśniętey pieczęci podpisiaśnie wielmożnego imć xiędza biskupa Wileńskiego his exprimitur verbis: Ignatius episcopus.

Który to takowy instrument permissionis budowania szkoły, za podaniem onego przez wyż wyrażonego patrona do akt, jest do xiąg trybunału głównego wielkiego xięstwa Litewskiego spraw wieczystych, w Wilnie expedyowanych, przyjęty y wpisany.

1766 г. Августа 19-го дня.

Изъ книги № 5155, за 1764—1766 г., л. 988.

74. Подтвердительная привилегія короля Станислава Августа въ пользу нѣкоторыхъ волостей Полоцкаго воеводства.

Въ этомъ документѣ представляется перечень крестьянскихъ повинностей по Полоцкому замку, утвержденныхъ королемъ Сигизмундомъ третьимъ; виды этихъ повинностей были слѣдующіе: бобровщина или куневщина, медъ прѣсный, дань на

ловчаго, на конюшаго, на подорожника, на рыболовство, отвозъ и косьба, сторожовство и постройки королевскихъ свѣтлицъ. Размѣры этихъ податей, а равно и самые ихъ виды, для каждой мѣстности были различны.

Feria secunda post dominicam decimam quintam post Pentecosten, die prima mensis Septembris, annô Domini millesimô Septingentesimô sexagesimô sextô.

Coram actis nobilis officii consularis Vilnensis, comparendo personaliter Theodorus Czerwiek — subditus oeconomiae Połocensis, praesentes literas privilegii confirmationis serenissimi Stanislai Augusti, regis Poloniae et magni ducis Litvaniae, parato scripto praeconceptas, in rem et partem subditorum oeconomiae Połocensis servientes, cum introfusus contentis ad acta obtulit. Quarum literarum praemisso modo ad acta oblatarum, de verbo ad verbum rescribendo contenta, tenor sequitur talis:

Stanisław August, z Bożej łaski król polski, etc. Oznajmujemy tym listem konfirmacyinym przywilejem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, iż pokładany był przed nami ekstrakt listu z metryki kancelaryi wielkiej wielkiego xięstwa Litewskiego, zawierającego w sobie zachowanie przy dawnych powinnościach pod-

danych włości Połockiey od najjaśnieyszego Zygmunta trzeciego—króla polskiego, w roku tysiąc pięćset osimdziesiąt dziewiątym nadane, y suplikowano nam przez panów rad y urzędników, przy boku naszym rezydujących, abyśmy takowe zachowanie łaską naszą królewską stwierdzić y zmocnić raczyli. Którego to ekstraktu tenor de verbo ad verbum sequitur estque talis:

Stanisław August, z Bożej łaski król polski i t. d. Oznajmujemy tym listem ekstraktem naszym, komu to wiedzieć należy, iż w xiegach metryki kancelaryi naszej wielkiej wielkiego xięstwa Litewskiego znajduje się zachowanie przy dawnych powinnościach poddanych волости Полоцкое за найjaśnieyszego predecessora naszego, króla imci polskiego y wielkiego xiążęcia Litewskiego Zygmunta trzeciego, w roku tysiąc pięćset osimdziesiątym dziewiątym, miesiąca Julii piętnastego dnia dane, y suplikowano nam jest przez panów rad y urzędników, przy boku naszym rezydujących, abyśmy to zachowanie z tychże xiąg metryki kancelaryi naszej wielkiej wielkiego